

Medlemsaktuellt

Nyheter från banken jord- och
skogsbrukarna äger

November 2019

Fem röster om skördeläget och skogen Dags att investera i din egen bank
Historiskt ränteläge Landshypotek först ut med digital låneansökan för jord-
och skogsbrukskunder **Lantbrukspanelen om lantbrukaren som miljöhjälte**
Full fart i föreningens regioner

Gunnar Lans är föreningschef i Landshypotek Ekonomisk Förening.

”Att investera i din egen bank stärker både dig och näringen”

Hej Gunnar, hur har sommaren varit?

Bra, tack. Jag har bland annat haft nöjet att möta medlemmar och annat branschfolk på olika håll. Lika mycket som det pratades om torkans verkningar förra året är granbarkborrarnas framfart det stora samtalsämnet i år. Men många tycks också uppleva att det har varit en bra säsong med goda skördar och gott om foder till vintern, vilket säkert är glädjande.

Vad är aktuellt i föreningen just nu?

Mycket, både nationellt och regionalt! Bland annat tittar vi på hur vi ytterligare kan öka värdet av att vara medlem och ägare i landsbygdens egen bank. En medlemskommitté har bildats för att särskilt arbeta med att stärka medlemsrelationen. Det finns många engagerade förtroendevalda runt om i landet som brinner för att skapa än fler tillfällen till dialog och möten med medlemmar.

I detta nummer av Medlemsaktuellt beskrivs möjligheten att investera i Landshypotek. Varför ska jag som medlem göra det?

Att bankens lånekunder har möjligheten att investera i sin egen bank är unikt och något vi är stolta över. Det är också grunden för Landshypotek och det vi tror på - att hela tiden skapa en hållbar, trygg och långsiktig affärsmodell tillsammans med medlemmarna.

För banken är det viktigt att ha ett starkt eget kapital. Det möjliggör fortsatt finansiering av ägande och brukande inom jord och skog. Genom att investera bidrar du därmed till att förvalta ett arv som byggts upp under generationer, för framtida generationer jord- och skogsbrukare. Samtidigt har du möjligheten att ta del av bankens vinst. Föreningen, banken och medlemmarna har ett gemensamt intresse av att det går bra för den gröna näringen och vår bank. Det behövs en bank som långsiktigt är där i såväl med- som motgångar och som är specialiserad på jord- och skogsbrukets särskilda förutsättningar

På sidan 9 kan du läsa mer om hur du kan investera i din egen bank.

Som jord- och skogsbrukarnas bank är vi inte som andra

’Håller dom på att anpassa sig till att bli en ”vanlig bank”?’. Underförstått: blir Landshypotek Bank som andra banker?

Det är lätt att förstå funderingen som lämnas i en kommentar på vår Facebook-sida. Bankerna kan tyckas bli allt mer lika. Inom vissa områden är likheten oundviklig.

Politikerna har angett detaljrika regelverk, som både strömlinjeformar och tvingar alla banker till att lägga mycket kraft på administration och system. Med bankvärldens många kunduppgifter blir arbetet omfattande och utmanande. På den positiva sidan ger bankernas regelverksfokus dig som kund en trygghet. De etablerade svenska bankerna, som Landshypotek Bank, lägger ned stora resurser och har länge arbetat intensivt och ansvarsfullt för att skapa den tryggheten.

Även när det gäller räntorna dras vi mot att bli allt mer lika. Vi lånar upp, för att kunna finansiera era satsningar, på samma marknad som övriga banker. Det vi på marknaden får betala för vår upplåning skiljer sig visserligen mellan olika banker och sker utifrån vissa förutsättningar, men skillnaden är sällan dramatisk. Även här är vi banker dessutom politiskt styrda av regelverk som anger hur vi ska driva vår utlåning och vilket kapital som krävs för olika typer av utlåning. Regelverken påverkar våra kostnader och därmed också vilken utlåningsränta vi kan erbjuda.

Men samtidigt – här någonstans börjar vår olikhet.

Landshypoteks ägarform bidrar till att vi över tid har goda förutsättningar att erbjuda en konkurrenskraftig ränta. Under många år och utifrån vårt resultat har vi kunnat ge er medlemmar en riktigt bra utdelning. Men vi styrs av ägarnas syftesparagraf snarare än av de höga avkastningskrav som storbankerna har från aktieägarna på börsen eller som mindre aktörer har från ivriga investerare. Förr eller senare vill aktieägaren och investeraren se pengarna hos sig istället för hos jord- och skogsbrukaren. Vi vill se pengarna hos er, istället för hos oss. Vi vill att pengarna tillförs det svenska jord- och skogsbruket. Det särskiljer oss verkligen från alla andra banker.

Den unika möjligheten som ni medlemmar har att investera i Landshypotek och med bra resultat i banken få utdelning, har ju

Per Lindblad, vd Landshypotek Bank

historiskt också ”sänkt” era räntekostnader. Möjligheten för dig att investera skiljer oss från andra banker. Vi är i en cirkulär ekonomi där överskottet går tillbaka till medlemmen. Vi som bank behöver generera vinster för att vara långsiktigt finansiellt hållbara, så med kombinationen av vinst och utdelning bygger vi värde i banken.

Vi är den enda banken där medarbetarna går upp på morgonen med ambitionen att göra det bästa för landets jord- och skogsbrukare. Vi banker har helt enkelt fokus på olika kunder. Ingen annan bank grundar sin existens och sitt uppdrag på Sveriges jord och skogsägare. Det är vi stolta över.

Nu har vi tagit fram en digital låneansökan. Lantbrukare har tidigare inte haft den möjligheten som funnits för andra kundgrupper på bankmarknaden. Nu är vi först att öppna digitala lånemöjligheter även inom jord och skog.

Vår tillgänglighet har därmed kraftigt ökat. Men vi gör även andra förstärkningar. Vi utvecklar och bygger ut vår kundmötande organisation för att kunna möta dina frågor och behov. Vi vill gärna ha fler kunder och medlemmar. Även när det gäller satsningen på jord och skog skiljer vi oss från andra banker.

Som jord- och skogsbrukarnas bank har vi också märkt behovet av att lyfta fram betydelsen av allt arbete som görs för hela samhället på gårdar runt om i landet. Vi bidrar också med perspektiv och synpunkter i viktiga politiska frågor för de gröna näringarna och inom finansiering. Under hösten har vi lyft riskerna med att gröna skogsinvesteringar riskerar att bli färre med det EU-förslag som nu är på väg fram.

Börjar vi likna andra banker? Vi är en av få som vilar på en värdegrund och tydlighet med ändamålet. Det finns bara en jord- och skogsbrukarnas bank.

Där har vi varit annorlunda i snart 200 år.

Per Lindblad
VD Landshypotek Bank

@VD_Landshypotek

Hampabonde vann populär gårdstävling

Intresset för Landshypotekets tävling "Din gård, din möjlighet" var rekordstort i år. 142 gårdar från norr till söder delade med sig av berättelsen om sin verksamhet och affärsidé. Nära 40 000 personer röstade på sina favoriter. Efter att juryn bedömt de populäraste bidragen och utsett sex finalister korades Jeanette Lindhe och Robert Nilsson, hampabönderna på Skärholma Gård i Klippan, till segrare. I början av juni kunde de ta emot det glädjande beskedet och prispengarna på 50 000 kronor som går till att utveckla verksamheten vidare. De satsar nu för fullt på att använda sin industrihampa som miljövänligt bygg- och isoleringsmaterial och sprida kunskap om metoden.

Tiraholms Fisk som drivs av familjen Ekwall i Halland knep andraplatsen. På tredje plats kom Helena Erikssons på gården Stallyckan i Skephult, Västra Götaland.

Tävlingen "Din Gård, din möjlighet" breddar bilden av det gröna företagandet och inspirerar fler att ta del av det. Samtidigt lyfts allt

nyttänkande och goda entreprenörskap som finns på gårdar runt om i landet fram. Det banar god väg för tillväxt och nya arbets-tillfällen inom de gröna näringarna.

Alla bidragen finns att ta del av på landshypotek.se/dinmojlighet

Robert och Jeanette på Skärholma Gård är vinnare av Din Gård 2019.

Ultunastudent prisad för skogsplantstudie

Ett examensarbete om en ny metod för att stärka skogsplantors rotsystem belönades med Landshypotek Banks uppsatsstipendium 2019.

I sin kandidatuppsats på institutionen för växtbiologi på SLU i Ultuna har Emil Bengtsson studerat en alternativ metod för att stärka rotsystemet hos mikroplantor som används vid plantering av skog.

"På ett nyfikat sätt har författaren testat en ny metod för att utveckla skogsplantors tillväxt och rotsystem. Att utveckla metoder för att få fram robusta plantor är en central del i skogsbruket, inte minst med tanke på ökad internationell konkurrens, klimatförändringar och andra utmaningar för skogsbruket".

Så löd juryns motivering, som bestått av jord- och skogsbruksexperten på Landshypotek Bank. Emil Bengtsson mottog stipendiet på plats på Lugnets plantskola utanför Bålsta i Uppsala län där studien har genomförts.

Nu finns chans att söka till kommande stipendium. Med uppsatsstipendiet vill Landshypotek Bank stimulera och uppmuntra studenter som visar särskilt intresse för och bidrar till ny kunskap inom lantbruk, skogsbruk och dess framtid. Sista ansökningsdag är den 31 mars, 2020. Mer information hittar du på landshypotek.se/stipendium

Microplantor på tillväxt med ny prisbelönad metod.

I korthet

Fortsatt tillväxt hittills 2019

Landshypotek Bank fortsätter att växa. Under de tre första månaderna steg utlåningen till att totalt omfatta 75,4 miljarder kronor, en tillväxt på närmare tre miljarder sedan förra året. Rörelseresultatet för årets första tre kvartal uppgår till 345 miljoner kronor (jämfört med 297 miljoner kronor förra året). Tar man bort finansiella transaktioner uppgår det underliggande resultatet till 341 miljoner kronor (jämfört med 280 miljoner kronor samma period förra året). I årets resultat ligger dock en försäljning av en fastighet som banken har haft, men resultatet förbättras också av den växande utlåningen. Kostnaderna är under kontroll och kreditförlusterna ytterst begränsade. Mer om resultatet finns att ta del av på landshypotek.se under Finansiella rapporter.

Två år som bolånebank

I september firade Landshypotek Bank två år som bolånebank för husägare runt om i landet och många nya kunder har hittat till Landshypotek. Bolåneutlåningen är nu uppe i över 6 miljarder kronor.

Omvärldskoll och näringsrika tips

Varje kvartal speglas utvecklingen inom jord och skog under rubriken Vår omvärld som återfinns i bankens delårsrapporter på landshypotek.se>Om landshypotek> Finansiella rapporter. Och bankens medarbetare skriver regelbundet om bl.a. mjölknäringen i tidningen Husdjur och om skogens möjligheter i Skogsforum – Nordens största digitala nätverk för skogsfolk - och på landshypotek.se/skog.

EU-förslag ödesdigert för skogsbruket

Inom EU förhandlas nu ett förslag som riskerar att definiera den svenska skogen som icke-hållbar för gröna investeringar. Redan på förhand kan därmed de svenska skogarna vara utestängda från framtida investeringar med grön inriktning. Det här har Landshypotek Bank reagerat på, bl.a. summerat i en debattartikel från Per Lindblad, vd, och Martin Kihlberg, hållbarhetschef, i Svenska Dagbladet (13/10). Läs artikeln och följ gärna fortsatta diskussionen på landshypotek.se, Facebook och Twitter.

Boberg Storgård vann Lantbrukets Affärers Byggnadsstipendium

Årets stipendium går till Gustaf och Maria Eriksson för modernt och tidöst utformad Spannmålstork & Äggpackhus på Boberg Storgård i Fornåsa utanför Motala. Det är fjortonde året i rad som stipendiet delas ut till en byggnation inom lantbruket som har det där lilla extra. Landshypotek Bank sponsrar stipendiet.

Ulliga grisar vann Ericas hjärta

I höstens nummer av det digitala nyhetsbrevet "Ett brev för ett rikare liv på landet" träffar du bl.a. Erica Buskas i Närsjö som planerar att bygga upp en ny avelsstam av ungerska ullgrisar. Reportaget finns att läsa på landshypotek.se/nyhetsbrev där du även kan anmäla dig till en kostnadsfri prenumeration av framtida brev.

Nya försäkrings- möjligheter genom samarbete med Dina Försäkringar

I somras inledde Landshypotek ett samarbete med Dina Försäkringar. Banken kommer därmed att hänvisa kunder som efterfrågar försäkringslösningar inom jord och skog till Dina Försäkringar. Både Landshypotek Bank och Dina Försäkringar är väl grundade i de gröna näringarna, är kundägda, finns över hela landet och har stor kunskap om lantbruk.

– Dina Försäkringar kan erbjuda bra försäkringslösningar för lantbrukare. Våra verksamheter har stora likheter, och det är en aktör som vi gärna rekommenderar till våra jord- och skogsbrukskunder. Samarbetet är också ett viktigt steg för att öka valmöjligheterna på marknaden för gröna näringsidkare, säger Johan Asklund, affärschef Landshypotek Bank

Historiskt ränteläge, vad innebär det för dig?

Det är ett historiskt läge på räntemarknaden med små skillnader mellan bundna och rörliga räntor. Varför är det så och hur kan du som låntagare tänka utifrån din situation? Vi frågade de som vet.

I december 2018 höjde Riksbanken reporäntan för första gången sedan 2011, från minus 0,50 procent till minus 0,25 procent. Det ledde till att de rörliga räntorna steg något i början av året. Efter det har marknadsräntorna sjunkit igen och skillnaden mellan bundna och rörliga räntor var i oktober närmast obefintliga. En del räntor har bundits på lägre nivåer än de rörliga räntorna. Räntorna är dessutom mycket låga historiskt sett. För längre bindningstider, exempelvis tio år, syns nya bottenrekord.

Men varför har det blivit såhär? Bakgrunden är en tydlig ekonomisk avmattning och en begynnande global lågkonjunktur. Det berättar Åke Källström, treasurychef på Landshypotek Bank.

– Det finns en global oro för handelspolitiken och för Europa en oro för hård Brexit. Den dämpar såväl företagets investeringsvilja som hushållens konsumtion, båda viktiga faktorer för ekonomisk tillväxt. Centralbanker runt om i världen har svarat med räntesänkningar och andra åtgärder som obligationsköp och billiga lån till banker, vilket i sin tur öppnar upp möjligheten för banker att erbjuda än bättre villkor till de kunder som vill finansiera satsningar inom jord och skog.

Hur ska man agera utifrån rådande marknadsläge?

– De låga räntorna är givetvis positiva utifrån minskade räntekostnader. Vi kommer med stor sannolikhet att få se en fortsatt försvagad ekonomi och många tror då att Riksbanken kommer att avstå beslutet om en räntehöjning. Men räntorna varierar över tid – även om det just nu är svårt att minnas att kostnaden varit betydligt högre under långa perioder. Att ha lite framförhållning innan en lågkonjunktur infaller är klokt, oavsett om det gäller privatekonomin eller att se över verksamheten och bygga upp en likviditetsreserv för oförutsedda kostnader.

Samtidigt kan de låga räntorna innebära en utmaning om man vänjer sig vid dem och anpassar sina kostnader utifrån att räntan alltid kommer att vara så här låg.

– Det gäller att ha en beredskap i ekonomin för en eventuell räntehöjning och bankerna räknar alltid på en högre ränta när de testar kundens betalningsförmåga vid kreditgivningen, säger Johan Asklund, affärschef på Landshypotek Bank.

En fråga som du som låntagare alltid ställs inför – och som kanske är extra aktuell i dagens ränteläge är om du ska välja bunden

eller rörlig ränta. Historiskt sett har det över tid lönat sig att ligga rörligt. Merkostnaden för en bunden ränta kan liknas vid en försäkringspremie som ger en trygghet och förutsägbarhet över vad räntekostnaden blir under en viss bestämd period framåt.

– Det som är annorlunda just nu är att "försäkringspremien" är väldigt liten eller till och med obefintlig, då den bundna räntan i vissa fall är lägre än den rörliga. I dag kan du som låntagare alltså få tryggheten utan att betala extra för den, vilket är ett mycket ovanligt läge. Det får man förstås väga mot möjligheten att eventuellt få ännu lägre rörlig ränta, säger Johan Asklund och tillägger att det är vanligt att binda delar av sitt lån och låta resten ligga rörligt och att det nu kan vara läge att börja amortera eller öka sin amortering, allt efter sina egna behov och förutsättningar förstås.

Varför kan räntan vara lägre på bolån än på bottenlån till jord och skog?

Janne svarar
och förklarar

Vi får ibland frågor om skillnaden i räntesättningen till jord- och skogsbruk och boende. Vi frågade Jan Lilja, Riskchef på Landshypotek Bank, varför den skiljer sig åt?

– För att förstå skillnaden i räntesättningen är det till en början bra att veta mer om hur bolån fungerar och alla de krav som ställs på en bolåntagare, vilka bl.a. anges i Bankrörelselagen från 2004 och föreskrifter från Finansinspektionen. Det räcker alltså inte med att du har en villa för att ta del av ett erbjudande, säger Jan.

- Som låntagare ska du kunna visa att du har en god återbetalningsförmåga. Alla banker gör en "kvar att leva på kalkyl" där hushållskostnaderna beräknas utifrån olika standardvärden. När lånekostnaden beräknas ska du som låntagare normalt klara av att betala en ränta på f.n. 6,5 % på lånebeloppet.
- Bankrörelselagen anger bl.a. vad som menas med god återbetalningsförmåga, d.v.s. vad du minst måste ha kvar för att beviljas ett lån när kostnaderna dragits från inkomsterna.
- Normalt är taket för vad du kan låna hos Landshypotek Bank din årsinkomst X 5,5. Som inkomster räknas inkomst av tjänst. Kapitalinkomster räknas inte med, inte heller tillgångar som sparpengar eller andra tillgångsslag. Kommer inkomsten från näringsverksamhet görs en specialbedömning.
- Utöver detta finns legala krav på amortering, plus ett bolånetak på max 85 % belåning.

– På Landshypotek Bank har du möjlighet att få en ränterabatt. Vi har valt en helt transparent prismodell där räntan sätts efter hur hög belåningsgraden är, d.v.s. hur mycket du lånar i förhållande till husets värde. Ju lägre belåningsgrad, desto bättre pris.

Vad är speciellt för lån på en jord- och skogsbruksfastighet då?

– När banker lånar ut pengar kräver lagen att banken avsätter en viss mängd eget kapital för varje utlånad krona. För utlåning till företag, eller personer som bedriver företagsliknande verksamhet som våra kunder inom jord och skog, krävs mer kapital jämfört med utlåning till privatpersoner. Det gör att denna typ av krediter är mer kostsamma för alla banker.

Handläggningen av en kredit med pantsättning i jord- och skog, det vill säga fastigheter med typkoder 100, kräver också mer administration och handpåläggning än bolånen. Även det gör att kostnaden är högre för dessa krediter.

- Banken är skyldig att göra en individuell bedömning av verksamheten vilket till stora delar görs manuellt, till skillnad från den mer automatiserade granskningen som görs vid bolån. Underlag som kassaflödesanalys, investeringsplaner, bokslut etc. ska tas in och ibland görs ett gårdsbesök.

- All kreditbeviljning grundar sig på återbetalningsförmågan, men för lån riktade till näringsverksamhet inom jord och skog är de legala kraven mindre detaljerade än för bolån. Det gör bankens bedömningar och dialog med kunden än viktigare. Bland annat är räntan ditt kassaflöde ska klara av att betala lägre än bolånens kalkylränta. Det finns inga lagstadgade amorteringskrav för bottenlånen, vilket gör att individuella planer kan läggas utifrån exempelvis verksamhetstyp och syftet med krediten.
- En värdering av jord- och skogsbruksfastigheten måste enligt lag upprättas av en värderingsman. Värderingen av en villa hämtas in med automatik från ett register, vilket inte finns för jord- och skogsbruksklassade fastigheter och det gör hanteringen mer kostsam. Även om du bara bor på en jord- och skogsfastighet och inte har en näringsverksamhet behöver samma manuella värdering göras.

– För utlåning med jord och skog som säkerhet är det en massa parametrar som påverkar den ränta vi kan erbjuda. Räntan sätts alltid individuellt och i dialog med dig som kund. Det gör det svårare att vara transparent i prissättningen och att redovisa en snittränta på exempelvis hemsidan kan därför bli missvisande, avslutar Jan Lilja.

Landshypotek Bank först med digital låneansökan för jord- och skogsbrukskunder

Jord- och skogsbrukare kan nu ansöka om lån på nätet. Landshypotek Bank har som första bank öppnat möjligheten för digitala låneansökningar även för kunder som bor eller driver företag på en jord- och skogsbruksfastighet. Med det ökar kundnyttan och bankens tillgänglighet för den som söker finansiering inom jord och skog.

Sedan en tid har Landshypotek Bank och flera banker öppnat för möjligheten att ansöka om bolån eller starta sparande digitalt. För jord- och skogsbrukskunder har den möjligheten inte funnits på bankmarknaden, förrän nu. Landshypotek Bank gör som jord- och skogsbrukarnas bank en fortsatt satsning på specialutformade digitala lösningar för kunderna.

– För oss är det självklart att digitala verktyg kan förenkla tillvaron för bankkunder också inom jord och skog. Med den här nya vägen in till banken kan kunderna närsomhelst på dygnet, 365 dagar om året, göra en låne-

ansökan. Samtidigt finns vi självklart tillgängliga som tidigare både lokalt och på telefon, säger Johan Asklund, affärschef på Landshypotek Bank.

Den nya digitala ansökan har utvecklats i nära dialog med kunderna för att kunna möta kundernas behov och önskemål kring enkelhet, snabbhet och funktionalitet. Systemet har testats under en öppen provperiod – vilken inneburit att banken har öppnat i mindre skala och gjort löpande förbättringar efter återkoppling från kunder. Intresset har varit stort. Trots att Landshypotek Bank inte aktivt har berättat om tjänsten har digitala

låneansökningar på närmare 500 miljoner kronor inkommit.

– Vi bygger upp fler vägar för många fler kunder. Vi utvecklas och har kvar den lokala närvaron och det personliga i kontakten. Men fram växer fler kontaktmöjligheter och ökat fokus för att vi i hela vår organisation ska kunna hjälpa kunden på bästa sätt. Vi förstärker våra resurser och skapar en väv av kompetens och ingångar för att på bästa sätt möta kunden och kundens behov, säger Johan Asklund.

Landet runt – så här är känslan i Lantbrukssverige

Förra året var torkan på allas läppar. I år är det istället granbarkborreangreppen som det pratas mycket om. Annars vittnar många om ett bra skördeår. Totalskörden förväntas t. ex. i Jordbruksverkets prognos (från augusti) bli den tredje största i Sverige under 2000-talet. Den gäller visserligen spannmål och oljeväxter, men baseras bland annat på temperatur och nederbörd – som har betydelse även för grönsaker, frukt och bär. Vi frågade fem förtroendevalda runt om i landet om hur de upplevt året så långt.

1 Kristin Johansson, förtroendevald i region Småland m fl. provinser, växtodlare och skogsägare

"Här i Östra Småland, i Emådal, började växtodlingssäsongen bra. Vi kom ut i tid på åkrarna och fick frö i backen tidigt. Lagom blöta gav goda förutsättningar efter det bedrövliga 2018. Vi tog hem en bra första skörd på våra vallar med bra mängd och bra fodervärden. Sedan började regnet lysa med sin frånvaro. Tack och lov blev det inga extrema temperaturer, men torkan märktes runt andra skörden. Spannmålen såg fin ut, men med 2018 i ryggen vågade vi inte chansa på att bli utan grönfoder och tog därför alla spannmål som grönfoder. Äldre vallar plöjdes efter första skörden och såddes om med spannmål för ännu mer grönfoder. Nu med alla skördar hemma summerar vi säsongen som torr, men inte alls som förra sommaren. Vi har så vi klarar oss vilket är en lättnad. Som den vinterälskare jag är ser jag nu fram emot en vargvinter med massor av snö så att våra vattenmagasin får fyllas, en tidig vår och en alldeles lagom sommar vad gäller regn och värme. Jag kan ju alltid hoppas.

Vad det gäller skogen så ligger vi i ytterkanten av det stora granbarkborreangreppet här omkring och har blandskog, vilket verkar ha gjort oss tämligen förskonade. Vi har kunnat omdirigera ett par planerade avverkningsområden till mer angripna områden och har därför kunnat få ut mer angripna områden i god tid.

Det är tråkigt att se sin skog bli uppäten, men vi har brottats med ett betydligt värre hot, en pyroman. I vårt direkta område har vi drabbats av mer än 50 anlagda bränder mellan april och september. Tre av dessa på våra skogsmarker. Ett större område ungskog brändes ner vilket vållade oss avverkning av brännvirke och nyplantering nu i höst. Lyckligtvis sitter en man nu anhållen misstänkt för dessa bränder."

2 Peter Tagesson, förtroendevald i region Älvsborg m.fl. och skogsägare

"Inom region Älvsborg är vi rimligt förskonade från barkborreangrepp och även om enskilda fastigheter har haft stora problem så lider vi främst med våra vänner i östra Sverige. För vår del är det fortsatt sök och plock som gäller för att hålla barkborrarna stängna så gott det går. Älgjakten ger förutom möjlighet att minska betesskadorna, orsakade av älgen, även tillfälle till inventering av barkborreskador.

I min egen skog är det fortsatt röjning och gallring som gäller, åtgärder som görs löpande enligt plan utan hänsyn tagen till marknaden. Det gäller att nyttja boniteten! Jag kan dock konstatera en stor förändring inför kommande gallringssäsong då vi kommer att gå över till att hugga vår massaved fallande efter att Södra sänkt priset på tremeteslängd. Det kommer att bli mer tungjobbat med fallande längder, så jag lär slippa gymkortet i år också."

3 Marianne Andersson, förtroendevald i region Skåne och växtodlare

"I år känns det som om vi är tillbaka på normalskördar efter förra årets halverade utdelning och bortbränt vårve. Det gäller för de flesta i sydvästra Skåne skulle jag vilja påstå. På vår gård har vi framförallt satsat på sockerbeter. Vi kör just nu betesupptagaren för fullt på de egna markerna och hos de andra tioalet gårdar som vi delar maskinstationen med genom en Ekonomisk Förening. Efter rensning ska de fraktas till sockerbruket, men där har intransporterna stoppats vid några tillfällen, så de gäller att ha rätt tajming. Annars kan de bli liggande för länge och torka. Vi har ju till skillnad från en del andra närliggande regioner inget problem med vattennivåerna och behöver ingen bevattning. Ett litet problem var i och för sig att vi var tvungna att lägga ned rör där vi normalt skulle höstså, så där blir det inget nu. Man vill ju att varje hektar ska användas."

Marianne ser du också på omslaget av detta nummer.

4 Lars Nathanaelsson, förtroendevald i region Mitt och köttbonde med 120 ungnötsdjur på gården

”Det har generellt varit en mycket god växtsommare här i Jämtlandsområdet, men ur skördesynpunkt är det mindre bra än förra året då vi hade en mycket bra andraskörd. Årets förstaskörd blev lite sen på grund av blöta, vilket gav ett sämre fodervärde, så sammanfattningsvis har vi mycket foder, men till sämre kvalitet än det vi fick in 2018. Och hösten har varit ovanligt våt och kall. Vi har redan haft flera snöfall här uppe vilket ger ett besvärligt läge då spannmålen inte kunnat skördas och det lätt blir körsador på vall och kornåkrar.”

5 Åsa Gustafsson, förtroendevald i region Gotland och odlare

”På Hulte Eko, vårt familjeföretag, odlar vi både ekologiska rotsaker som potatis, morötter, palsternackor, rödbetor, rotselleri och även en hel del vitkål, rödkål och spetskål. Vädrets makter ingår i spelreglerna. Man kan aldrig vara helt säker på att allt vi sår blir något att skörda. I år har det varit en torr och kall försommar på Gotland och det torra vädret fortsatte hela sommaren. Södra ön har haft samma torkläge som i fjol, om inte värre. Norra ön har klarat sig bättre. Vi har som tur är bevattningsdammar som vi kan använda till mycket av våra odlingar. Det är verkligen räddningen såna här år. Så skörden ser till slut ut att bli rätt så bra, i alla fall på grönsaksidan, även om inte allt är uppe ännu.”

Om fler ser lantbrukarna som miljöhjälter ökar förutsättningarna att möta de utmaningar vi står inför.

Våras det för lantbrukaren som miljöhjälte?

Landshypotek Banks senaste Lantbrukspanel visar att det finns en hög medvetenhet och stort engagemang kring miljöfrågor bland Sveriges främsta lantbrukare. Samtidigt anser panelen att politiker och debatten i allmänhet missar lantbrukets positiva effekter på miljön.

En överväldigande stor andel av paneldeltagarna svarar att de anser att de bidrar till en bättre miljö, har miljöperspektiv på sin verksamhet och följer miljödebatten. En framträdande uppfattning är också att politiker och debatt i allmänhet inte lyfter fram lantbrukets positiva effekter för miljön (95 % av svaren) samt att allmänheten inte har en rättvis bild av svenska lantbrukets påverkan på miljön (86 %).

– Jord- och skogsbrukare driver verksamheter som är beroende av miljön och naturen. De jobbar varje dag med och för miljön. Varje skifte i väder och miljön betyder mycket för verksamheten, ekonomin, företaget, framtidsplaner och den enskilda lantbrukarens väl-

befinnande. Lantbrukarna känner sig som en naturlig del av miljöarbetet, men det är tydligt att de inte känner att de får förståelse för det, säger Per Lindblad, vd på Landshypotek Bank. Han menar att vi behöver fortsätta utveckla långsiktigt hållbart lantbruksföretagande för att klara miljö, klimat och biologisk mångfald.

– Samtidigt behöver medvetenheten öka om de gröna näringarnas betydelse för utvecklingen av en hållbar svensk ekonomi. Om fler ser lantbrukarna som de miljöhjälter de är får vi större förutsättningar att möta de gemensamma utmaningar som vi står inför, avrundar Per Lindblad.

Lantbrukspanelen

Landshypotek Banks Lantbrukspanel är en återkommande svarspanel med större, drivna och engagerade lantbruksföretagare runt om i landet. Med panelen på cirka 100 personer tar Landshypotek Bank tempen på olika frågor som rör branschen och hur det är att vara företagare inom de gröna näringarna.

På landshypotek.se/lantbrukspanelen kan du läsa hela rapporten och prenumerera kostnadsfritt på framtida rapporter.

Klotterplank i solen

Sommarens mässor innebär tillfällen för samtal om de gröna näringarna. Vi reste på Borgeby och SkogsElmia klotterplank där besökarna kunde dela med sig av sina tankar och känslor runt sitt företagande.

Äganderätten lyftes under dagarna på SkogsElmia, medan senaste rapporten från Lantbrukspanelen – ”Den missförstådde miljöhjälten” togs som utgångspunkt för samtal på Borgeby Fäلتdagar. Också här var det kul att så många passade på att dela med sig av sina tankar på vårt klotterplank.

Klotterplank lyfter fram mässbesökarnas tankar runt sitt företagande

Att investera i Landshypotek stärker dig och de gröna näringarna

Alla med lån inom jord och skog har en medlemsinsats i Landshypotek och får ta del av bankens vinst. Genom att öka den egna insatsen går det att påverka hur stor andel av utdelningen du kan disponera. Lånekundernas möjlighet att investera i Landshypotek är unik.

Landshypotek är inne på sjunde året med möjligheten att investera. Ett sätt som stärker både bankens och medlemmarnas ekonomi.

– Med vår ägarstruktur är vi och har vi något annat än andra banker. Med insatsen och investeringen får du en naturlig och stark koppling till att du äger din egen bank. Du möjliggör utvecklingen av banken för jord- och skogsbrukare och får som ägare del av bankens vinst, säger Gunnar Lans, föreningschef i Landshypotek Ekonomisk Förening.

Medlemmarnas investeringar stärker samtidigt Landshypoteks kapital. Ett starkt kapital är nödvändigt för att fortsatt kunna låna ut till satsningar och växa möjligheterna för alla lantbruksföretagare.

Gunnar Lans är medveten om att alla inte har möjligheten att investera upp till fyra procent, men vill samtidigt att allt fler gör en långsiktig bedömning.

– För en aktiv lantbrukare är det inte alltid möjligt att avsätta en större summa, men eftersom du stärker din egen ekonomi går

det ju att se långsiktigt på din investering och stegvis öka din insats. Vi ser gärna att fler medlemmar når fyra procent i investering och tar del av utdelningen i pengar att använda i det egna företaget, säger Gunnar Lans. Landshypotek under åren med utdelning tillfört över en miljard kronor till svenska lantbruksföretagare.

Så går det till att investera i Landshypotek

Alla som lånar till jord och skog har möjlighet att investera motsvarande fyra procent av sitt lånebelopp i banken. Miniminsatsen är 500 kronor. Eftersom lånen kan förändras och att det också under vissa år har varit möjligt att återinvestera sin utdelning, tillåter föreningen medlemmar att ha insatser upp till tio procent av sina totala lånebelopp i banken.

Bankens lånekunder inom jord och skog tillika medlemmar i föreningen får utdelning vid bra resultat i banken. Den som investerat och har ett insatskapital motsvarande fyra procent av sitt lånebelopp eller mer får utdelningen som pengar att disponera i sitt företag.

Insatskapitalet är under tiden som medlem låst. Utdelningen bedöms och är beroende av bankens resultat, kapital- och fortsatta utvecklingsbehov. Historisk utdelning kan därmed inte ses som garanti för framtida avkastning.

Medlemmarna behöver investera i år för att ta del av eventuell utdelning på resultatet för 2019. För att investeringarna ska vara utdelningsgrundande för 2019 ska de göras senast 27 december 2019. Investeringen är ett riskkapital och insatskapital omfattas inte av den statliga insättningsgarantin.

Läs mer på www.landshypotek.se/ investera eller kontakta Kundservice på 0771- 44 00 20.

I våras delades 138 miljoner kronor ut till medlemmarna – pengar som går tillbaka till de gröna näringarna.

Sagt i sociala medier

” Vill du vakna till ett kuckeliku? Vi har tips på 56 natursköna platser som erbjuder boende bortanför storstäderna. #gillalandet

Landshypotek Bank slår på facebook ett slag för att se hela landet.

” Ibland kan det låta som alla banker täljer guld och allt verkar så enkelt... i så fall är vi även här annorlunda. Vi kämpar dagligen, för att göra det bästa för våra kunder, få fler kunder och för varje sekund av uppmärksamhet. Det är en fantastisk rolig resa!

Tomas Uddin, Landshypotek Bank, kommenterar på Twitter efter mediareportering av bankernas halvårsresultat.

” Köp ett eget litet Larz-Kristerzhus.

Dansbandet Larz-Kristerz gör kärnfull facebook-marknadsföring av den friggebod som Landshypotek Bank ställt upp i Malung under Dansbandsveckan.

” Den växande svenska skogen är en förutsättning för att vi ska kunna ställa om till ett hållbart samhälle. Läs mer om det i ett välskrivet debattinlägg signerat Landshypotek Bank.

Anna-Karin Hatt, VDLRF, delar på olika sociala medier Landshypotek Banks syn på utmaningen med det EU-förslag som är på väg att tas fram för gröna investeringar.

” Bankbranschen är verkligen en förtroendebranch. Det finns en otrolig efterfrågan på öppenhet och hederlighet

Landshypotek Bank återger på Twitter vad affärschef Catharina Abjörnsson Lindgren säger i undersökning om att människor är tveksamma till lån hos nättjättar som Facebook och Google.

” Bättre känsla i år än förra året för våra växtodlare.

Landshypotek Bank på Twitter om mediareporteringen efter årets skörd.

Mer hittar du på:

facebook.com/landshypotek
instagram.com/landshypotekbank
twitter.com/landshypotek
linkedin.com/company/landshypotek-ab

Full fart i föreningens regioner

Landshypotek Ekonomisk Förening har elva regionstyrelser som engagerar medlemmarna lokalt. Vi ställde frågan till några regionordföranden om vad som är aktuellt i deras region. Vill du också engagera dig i föreningen eller har medlemsfrågor som rör området där du verkar och/eller bor i specifikt, kontakta dem gärna på e-postadresserna nedan. Mer om vad det innebär att vara exempelvis Förtroendevald kan du läsa om på landshypotek.se under Om Landshypotek > Landshypotek Ekonomisk Förening.

Region Gävle Dala

Ordförande Mats Hägglund

E-post: mats.hagglund@bredband2.com

Vi har haft lugnt med aktiviteter under sommaren och istället fokuserat mer på personliga möten med medlemmarna i andra sammanhang. Efter nyår planerar vi taktikkvällar för skogsinvestorer och just nu har valberedningen träffar för framtidens förtroendevalda. I övrigt så försöker vi hitta lämpliga samlingspunkter att vara med på som Köttriksdagen för att nämna någon.

Region Mitt

Ordförande Dan Olsson

E-post: danolsson.hogby@gmail.com

Vi är inne i vårt första helår som ny region efter att region Norrland delades i två. Samarbetet med region Norr fortsätter, nu senast i samband med skogsmässan SkogsNolia, söder om Umeå. Där fick våra förtroendevalda möta skogsägare och andra skogsintresserade under tre dagar. Ny region innebär också nya styrelseledamöter som ska utbildas och certifieras som värde-rare. Under hösten ska vi också jobba fram en aktivitetsplan för regionen.

Region Skåne

Ordförande Hans Heuman

E-post: hansheuman@hotmail.com

Vi träffar regelbundet medlemmar och andra i näringen på olika typer av mässor, maskin- och växtodlingsträffar och andra branschdagar. Årets fältdagar i Borgeby var också både givande och trevliga. Vi har inte hunnit anordna så många egna träffar utan klär oss i våra Landshypotekvästar och försöker vara på plats när näringen ses i olika sammanhang. För att dela erfarenheter, berätta om föreningen och banken, och diskutera aktuella frågor med Skånes lantbrukare och skogsägare älskar vi.

Region Gotland

Ordförande Fredrik Smitterberg

E-post: fredrik@smitterberg.se

Vi har haft förmånen att träffa många lantbrukare från ön under året, senast på Almedalsmingle i Landshypotek Banks trädgård och Skördefestivalen bland annat. Närmast väntar styrelsemöte i slutet av oktober, några från Gotland kommer att medverka på Köttriksdagen i Borlänge i november och sedan laddar vi för ett bra regionmöte i mars dit alla medlemmar välkomnas.

Region Mälardalen

Ordförande Karin Andersson

E-post: karin.berga@telia.com

I somras medverkade vi i Landshypotek monter på Brunnbydagarna och fick trevliga möten med både medlemmar och möjliga blivande kunder. Vi hade också ett styrelse-

möte med skogstema där vi diskuterade skogsvärdering och även gjorde fältbesök ute i skogen. I september hade Ekonomiska föreningens styrelse förlagt ett styrelsemöte på Sparreholm i vår region där vi fick möjlighet att prata med styrelseledamöter, följa med på ett givande studiebesök och umgås under en gemensam middag. I november träffas regionens styrelse, valberedning och personal för att diskutera aktuella frågor och planera verksamheten. Vår ambition är att delta vid flera aktiviteter för att få fler tillfällen att möta dig som medlem. Planering för vårens regionmöte är också igång.

Region Älvsborg m fl län

Ordförande Ulf Ohlsson

E-post: ulf.ph.ohlsson@gmail.com

Regionstyrelsens ledamöter har under det senaste halvåret deltagit på ett flertal skogs- och lantbruksmässor där vi träffat nuvarande och blivande medlemmar. Det är ett roligt och viktigt arbete att få informera om att vi äger och påverkar vår egen bank, där en stor del av överskottet återgår till ägarna. Vi jobbar nu med att planera för fler skogsmässor framöver. I det interna arbetet planerar vi för vårt regionmöte i mitten av mars, samt diskuterar utformningen av nya arbetsordningar och stadgar. Eftersom styrelseledamöterna löpande värderar fastigheter åt banken utbildar vi oss samt fördelar och samordnar denna uppgift.

Region Örebro

Ordförande Lars-Johan Merin

E-post: ljmerin@telia.com

I januari var vi med på Hindersmässan, som är en klassisk mötesplats för länets lant- och skogsbrukare. Under hösten har vi pratat om de etiska regler vi har att förhålla oss till som förtroendevalda och bankverksamheten med några av bankens medarbetare. Vi har också arrangerat en träff för kvinnliga skogsägare, med tema "framgångsfaktorer för ett lyckat skogsägande". Närmast planerar vi för regionmöte i mars.

Region Östergötland

Ordförande Johan von Kantzow

E-post: minsjo@telia.com

I år har vi haft flera trevliga medlemsaktiviteter, som i juni på Grensholm om drönare. I början av november bjöd vi in till ett besök i Norrköpings hamn tillsammans med Landshypotek VD och Regionchef samt en After Work på Linköpingskontoret. Styrelsen arbetar aktivt för att träffa våra medlemmar på så många platser som möjligt för att höra vad ni tänker och tycker om Landshypotek Vårt nästa styrelsemöte blir i slutet av november och regionmöte i mars. Hör gärna av er till oss om ni undrar något eller vill framföra något.

Landshypotek Bank på plats i ett dansande Malung

Landshypotek har under 2019 gått in som ny partner till Svenska Dansbandsveckan och var såklart på plats under årets mest svängiga sommarhändelse i juli.

– Vi bygger vår bank på engagemang och vill närvara i sammanhang där människor gör allt för ett rikare liv – oavsett var i landet man valt att bo och leva. Dansbandsveckan bygger också på ett fantastiskt engagemang som knyter samman dansbandsintresserade besökare från hela Sverige. Det är vi stolta över att vara en del av, säger Tomas Uddin, marknads- och kommunikationschef på Landshypotek Bank.

Under veckan fanns också möjlighet att ropa hem något helt unikt till sin trädgård: Larz-Kristerz egendesignade friggebod, som speglade det omtyckta dansbandets drömhem. På utsidan var den vit med de för bandet karaktäristiska röda eldflammorna. De sex kvadratmetrarna hade bandmedlemmarna Peter Larsson och Trond Korsmo inrett utifrån deras egna tankar om vad "hemma" innebär för dem. Hela möblemanget andades 50-tal, med saker och symboler som Larz-Kristerz håller högt. Den färgrika friggeboden auktionerades sedan ut på Tradera där pengarna nu under hösten skänks oavkortat till Musikhjälpen.

Många besökte Landshypotekets Buggebo med Larz-Kristerz egendesignade friggebod under Dansbandsveckan.

Satsningen som ska få fler att Gilla landet

Under rubriken Gilla landet gör Landshypotek Bank det lättare för alla att upptäcka platser och utflyktsmål värda en omväg runt om i hela landet. Här presenteras landsbygdens rika entreprenörskap och andra upplevelser att ta del av, sökbara via kartvyn på landshypotek.se/gillalandet

– Gilla landet handlar om att bjuda in fler att upptäcka mer av landet vi bor i samtidigt som vi hjälper landsbygdens företagare och lokala eldsjälar att nå ut till en bredare publik, berättar Tomas Uddin, marknads- och kommunikationschef på Landshypotek Bank.

På kartan samlas mer än 200 gårdar och andra upplevelser med allt från närproducerade smaker till äventyrsupplevelser och rena studiebesök, vilket är helt i linje med Lands-

hypotek Banks tro på ett rikare liv på landet.

Vill du också marknadsföra och visa upp din gårds verksamhet? Varmt välkommen.

Då är det bara att fylla i formuläret på landshypotek.se/gillalandet där du beskriver din verksamhet och vad du erbjuder i några rader samt bifogar en bild. Bidraget publiceras sedan inom några dagar.

Medlemsaktuellt går ut till alla medlemmar i Landshypotek. Medlemsaktuellt produceras av Marknads- och kommunikationsavdelningen på Landshypotek Bank. Ansvarig är Tomas Uddin, marknads- och kommunikationschef.

I detta nummer har Anna Berglund, Elin Ekstrand, Jonas Feinberg och Tomas Uddin från Landshypotek Bank bidragit med text. Höstbilderna från Skåne som bland annat klår omslaget är tagna av fotograf Mattias Johansson. För redigeringen svarar Minnesota Communication.

facebook.com/landshypotek
twitter.com/landshypotek
instagram.com/landshypotekbank
Landshypotek Bank på LinkedIn
www.landshypotek.se
kommunikation@landshypotek.se